

สมหญิง ลมูลพัทธ์. (2558). ปัจจัยเชิงเหตุพหุระดับและผลของความยึดมั่นผูกพันในวิชาชีพ การพยาบาลที่ส่งผลต่อผลการปฏิบัติงาน และความตั้งใจออกจากวิชาชีพของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลรัฐ กรุงเทพมหานคร. ปรินญาณิพนธ์ วท.ด. (การวิจัยพหุติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษาปรินญาณิพนธ์: ดร.นำชัย ศุภฤกษ์ชัยสกุล, รองศาสตราจารย์ ดร.บุญใจ ศรีสถิตยัษฐาการ.

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาอิทธิพลทางตรงของปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมส่วนบุคคล และปัจจัยด้านจิตลักษณะที่มีต่อความยึดมั่นผูกพันในวิชาชีพ 2) เพื่อศึกษาอิทธิพลความยึดมั่นผูกพันในวิชาชีพที่มีต่อผลการปฏิบัติงานและความตั้งใจออกจากวิชาชีพ 3) เพื่อศึกษาอิทธิพลทางอ้อมของปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมส่วนบุคคล และปัจจัยด้านจิตลักษณะที่มีต่อผลการปฏิบัติงานและความตั้งใจออกจากวิชาชีพ 4) เพื่อศึกษาอิทธิพลทางตรงข้ามระดับของปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมของกลุ่มงานที่มีต่อความยึดมั่นผูกพันในวิชาชีพ 5) เพื่อศึกษาอิทธิพลทางอ้อมข้ามระดับของปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมของกลุ่มงานที่มีต่อผลการปฏิบัติงานและความตั้งใจออกจากวิชาชีพ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ พยาบาลวิชาชีพของโรงพยาบาลรัฐ กรุงเทพมหานคร จำนวน 535 คน และ 111 กลุ่มงาน โดยมีสมาชิกภายในกลุ่มงานเฉลี่ย 4.820 ที่ได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจำนวน 11 แบบวัด ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นแบบสอดคล้องภายในของแบบสอบถามอยู่ระหว่าง 0.897-0.976 วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติเชิงบรรยาย การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน และศึกษารูปแบบความสัมพันธ์โมเดลสมการโครงสร้างพหุระดับของความยึดมั่นผูกพันในวิชาชีพการพยาบาล

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

โมเดลเชิงสาเหตุความยึดมั่นผูกพันในวิชาชีพการพยาบาล ผลการปฏิบัติงาน และความตั้งใจออกจากวิชาชีพมีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์หลังจากการปรับโมเดล ($\chi^2 = 461.629$, $df = 156$, $CFI = 0.962$, $TLI = 0.947$, $RMSEA = 0.061$) ในผลการวิเคราะห์ระดับบุคคลพบว่า ความสอดคล้องระหว่างบุคคลกับวิชาชีพมีส่วนสำคัญส่งผลให้เกิดความยึดมั่นผูกพันในวิชาชีพการพยาบาล นอกจากนี้แล้วความสอดคล้องระหว่างบุคคลกับวิชาชีพและความมากเกินไปของบทบาทยังมีอิทธิพลต่อความตั้งใจออกจากวิชาชีพ ส่วนทุนทางจิตวิทยาเชิงบวกและอัตมโนทัศน์ของพยาบาลวิชาชีพมีอิทธิพลต่อผลการปฏิบัติงาน ความยึดมั่นผูกพันในวิชาชีพการพยาบาลกลายเป็นผลลัพธ์เช่นเดียวกันกับความตั้งใจออกจากวิชาชีพและผลการปฏิบัติงาน ในผลการวิเคราะห์ระดับกลุ่มพบว่า ความเหนียวแน่นในทีมส่งผลทางตรงข้ามระดับต่อความยึดมั่นผูกพันในวิชาชีพการพยาบาลของกลุ่มงาน ความสอดคล้องระหว่างบุคคลกับวิชาชีพของกลุ่มงาน ความยุติธรรมในองค์การของกลุ่มงาน ทุนทางจิตวิทยาเชิงบวกของกลุ่มงาน และอัตมโนทัศน์ของพยาบาลวิชาชีพของกลุ่มงาน ผลการปฏิบัติงานของกลุ่มงานได้รับอิทธิพลจากอัตมโนทัศน์ของพยาบาลวิชาชีพของ

กลุ่มงานและความเหนียวแน่นในทีม ส่วนความตั้งใจออกจากวิชาชีพของกลุ่มงานได้รับอิทธิพลจากความยุติธรรมในองค์กรของกลุ่มงานและความเหนียวแน่นในทีม จากผลการศึกษาในครั้งนี้ได้ข้อค้นพบที่น่าสนใจ ได้แก่ การพบอิทธิพลของตัวแปรความตั้งใจออกจากวิชาชีพทั้งในระดับบุคคลและระดับกลุ่ม โดยอิทธิพลที่พบในตัวแปรความตั้งใจออกจากวิชาชีพของทั้งสองระดับนี้เกิดจากตัวแปรที่แตกต่างกัน (Fuzzy composition model) และการพบข้อสนับสนุนทฤษฎีพหุระดับเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของตัวแปรระดับบุคคลที่สามารถยกระดับเป็นความสัมพันธ์ระดับกลุ่มงานได้ (Homologous multilevel relationship) ในตัวแปรอัตมโนทัศน์ของพยาบาลวิชาชีพที่มีความสามารถในการอธิบายที่กว้างกว่าระดับบุคคล โดยสามารถขยายอำนาจการอธิบายไปยังระดับกลุ่มได้

Somying Lamounpuk. (2015). **Multilevel Antecedents and Effects of Professional Engagement on Job Performance and Intention to Leave Nursing Profession of Professional Nurses in Governmental Hospitals, Bangkok Metropolitan Area.** Dissertation, Ph.D. (Applied Behavioral Science Research). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee: Dr. Numchai Supparerkchaisakul, Assoc. Prof. Dr. Boonjai Srisatidnarakul.

The purposes of this research were: 1) to study the direct effect of environmental factors and psychological characteristic factor on professional engagement 2) to study the direct effect of professional engagement on job performance and intention to leave the nursing profession. 3) to study the indirect effect of environmental factors, psychological factors, on job performance, and intention to leave the nursing profession 4) to study the cross - level direct effect of environmental factor functions as group-level variable on professional engagement 5) to study the cross - level indirect effects of group-level environmental factors on job performance and intention to leave the nursing profession. The sample was composed of 535 nurses from 111 work-groups, with a cluster size of 4.820, who were working in the Bangkok metropolitan area. The sample, randomly selected using multi-stage sampling. The questionnaires of eleven measures were used for data collecting. The Cronbach's Alpha coefficients ranged from 0.897 to 0.976. Descriptive statistics were used to describe the basic features of the data. Second, Confirmatory Factor Analysis was applied to assess the construct validity of the measurement model. Third, Multilevel Structural Equation Modeling (MSEM) was applied to test multilevel structural relationship models of professional engagement.

The research findings were as follows:

The causal model of professional engagement, job performance and intention to leave the nursing profession are valid and fit well with the empirical data ($\chi^2 = 461.629$, $df = 156$, CFI = 0.962, TLI = 0.947 and RMSEA=0.061). On individual level, only person-profession fit had a direct effect on professional engagement. In addition, person-profession fit and role overload had a direct effect on intention to leave the nursing profession. Psychological capital and nurse self-concept had direct effect on job performance. Professional engagement did not play a mediator role but was the same result as the intention to leave the nursing profession and job performance. On the group level, team

cohesion that functions as group level variable had cross - level direct effect on professional engagement, person-profession fit, organizational justice, positive psychological capital, and nurse' self-concept that function of group-level variables. In addition, team cohesion had indirect influence on person-profession fit through organizational justice. Furthermore, team cohesion had indirect effect on job performance through nurses' self-concept. An interesting finding of this research was that intention to leave the nursing profession was influenced both on an individual and group level. The influences are found in two levels of different variables (Fuzzy composition model). Furthermore, this research finding supported the multilevel theory that homologous multilevel relationship able to describe a more personal level. Nurse' self-concept can expand the description to the group level.